

Aan
de gemeenteraad

Datum 18 juni 2024
Zaaknummer 2024-0062541
Betreft Beschikbaar stellen van een financiële bijdrage voor de
Stichting Hanneken van Dordt

Vergadering van
Portefeuillehouder: Maarten Burggraaf
Begrotingsprogramma Groen, Duurzaam en Ruimtelijk Dordrecht
Kernteam/Opgave: Stad - Ruimtelijke Ordening, Wonen en Mobiliteit
Auteur: Theun Persoon
E-mail: tka.persoon@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Anita Dirix
Openbaar: Ja

Voorgesteld besluit

de Stichting Hanneken van Dordt te faciliteren in het realiseren van het kunstwerk op Wantij-West door het leveren van een financiële bijdrage van € 45.000,- in de opstartkosten voor hun fundraising, welke bijdrage wordt gedekt uit het begrotingsbudget voor onderzoeks- en voorbereidingskosten Ontwikkelplan Wantij-West;

de bereidheid uit te spreken om het kunstwerk door de gemeente bij voltooiing als cadeau aan de stad te accepteren, in eigendom over te nemen.

de bereidheid uit te spreken om vanuit de gemeente ook eenmalig € 125.000,- bij te dragen in de kosten voor het realiseren van het kunstwerk, indien aantoonbaar voldoende middelen door de stichting via fundraising zijn opgehaald om het kunstwerk te maken en plaatsen;

met deze invulling de motie "Zet Hanneken van Dordt op haar sokkel" als afgehandeld te beschouwen.

Raadsvoorstel

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

Het beschikbaar stellen van financiële middelen en het oordeel over de wijze van afdoening van een motie is een bevoegdheid van de raad.

Wat is het doel?

Realisatie van het beeld Hanneken van Dordt mogelijk te maken in de eerste fase van het ontwikkelplan Wantij-West. Na dit besluit kan de Stichting Hanneken van Dordt starten met de fondsenwerving en crowdfunding om het benodigde bedrag voor realisatie en plaatsing van Hanneken van Dordt bij elkaar te krijgen.

Toelichting

De gemeenteraad heeft bij de vaststelling van het Ontwikkelplan Wantij-West op 11 april 2023 de motie 'Zet Hanneken van Dordt op haar sokkel' met 36 stemmen aangenomen. In die motie wordt aan het college verzocht om "samen met de Stichting uit te werken wat er nodig is om het beeld in de eerste fase van het ontwikkelplan Wantij-West te kunnen realiseren, welke kosten dit met zich meebrengt en welke ruimtelijke afhankelijkheden er zijn". En om op basis van die uitwerking "een voorstel naar de raad te sturen zodat de raad aan de hand daarvan een goede afweging kan maken

en waar nodig aanvullende kaders kan meegeven, zodat de stichting met fondsenwerving en publieksfinanciering aan de slag kan." Voor u ligt dit gevraagde raadsvoorstel.

Het afgelopen jaar heeft ons college samen met de Stichting een verkenning gedaan wat er allemaal komt kijken bij het realiseren van het beoogde kunstwerk. Als beoogde plek is daarbij onderstaande situatie gehanteerd.

Er is een verkenning gedaan naar aspecten als de plek van het kunstwerk (past de situering en schaal en omvang in relatie tot haar omgeving), de technische randvoorwaarden van de locatie (in relatie tot vaarwegen, aanvaarbeveiliging, constructief etc.) en rond de fase vanaf gebruik (o.a. beheer en onderhoud). Ook zijn verschillende opties besproken met de stichting voor wat betreft de financiering en de (verantwoordelijkheid) op uitvoering van het werk en het beheer na voltooiing.

Ruimtelijke inpassing

Nadat op de vorige locatie op Stadswerven was afgefallen in verband met de hoge kosten van de extra radar, heeft de kunstenaar een voorstel gedaan voor een nieuwe locatie in Wantij-West. Hierover is contact geweest met Rijkswaterstaat. Rijkswaterstaat gaat akkoord met de voorgestelde locatie maar heeft daarbij wel als voorwaarde een aanvaarbeveiliging gesteld.

De voorgestelde locatie is 38 meter van de oever van Villa Augustus. De eigenaren van Villa Augustus zijn erg te spreken over deze locatie en zien het beeld als grote toegevoegde waarde voor de directe omgeving. Ook vanuit stedenbouw is er een akkoord op de voorgestelde locatie. De omvang van het beeld is op de nieuwe locatie aangepast. Beeld en sokkel zijn nu 20 meter hoog.

Na plaatsing wordt de gemeente eigenaar van het kunstwerk en zal zij het beeld opnemen in haar jaarlijkse onderhoud en beheerplan voor 'Kunst in openbare ruimte' (KIOR). Er is een inschatting gemaakt van de toekomstige beheer- en onderhoudskosten (€ 20.500,-).

Op basis van deze verkenning hebben wij geconcludeerd dat het kunstwerk op deze plek ruimtelijk en technisch te realiseren is. De stichting heeft daarnaast geconcludeerd dat de realisatie ervan het meest kostenefficiënt te realiseren is als zij zelf de productie en het plaatsen van het kunstwerk (inclusief fundering en remmingswerk) ter hand nemen, onder andere omdat zij dan met producerende partijen ook 'in natura' afspraken kunnen maken. De stichting heeft een netwerk verzamelt van mensen met daarvoor benodigde expertise. Wij hebben geconcludeerd dat het beheer en onderhoud overgenomen kan worden als er in dat productie- en plaatsingsproces ook een toetsing plaatsvindt.

Financiën

De stichting heeft aangegeven de ambitie aan te kunnen gaan om het benodigde budget om de productie van het beeld, de fundering én de plaatsing grotendeels zelf te financieren via fondsenwerving en crowdfunding. Daarbij helpt het als de gemeente zich ook bereid toont om dat aan te vullen met een bedrag in lijn met het '1% principe' van de nieuwe Cultuurnota voor kunst in de openbare ruimte.

In het Ontwikkelplan Wantij-West, vastgesteld door uw raad in mei 2023, is een totaalbudget voor uitvoering Wantij-West op € 12,5 miljoen geraamd. 1% Van het geraamde budget is € 125.000,-. De stichting is vol vertrouwen dat het haar zal lukken het merendeel van de kosten zelf te financieren. Dit bedrag wordt ter beschikking gesteld zodra de Stichting het overige benodigde bedrag via fundraising en crowdfunding bijeen heeft verkregen.

Na plaatsing zal de gemeente het beeld in eigendom krijgen en daarmee ook de verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud dragen. Deze jaarlijkse beheerkosten zijn geraamd op € 20.500,- per jaar.

De stichting heeft financiële ondersteuning nodig bij de opstartkosten van de fundraising en crowdfunding (eenmalig € 45.000,-).

Wat zijn per beslispoint de argumenten en wat is hierop de toelichting?

Gezien het grote draagvlak bij uw raad voor het ontvangen van dit cadeau aan de stad, en het gegeven dat de stichting nu een beperkte bijdrage vraagt bij de plaatsing van het beeld, leggen we deze insteek ter besluitvorming voor aan uw raad.

Wat zijn kanttekeningen en/of risico's bij dit voorstel?

1. Wantij-West is geen gebiedsontwikkeling zoals bedoeld in de Cultuurnota, maar een uitvoeringsproject van de openbare ruimte. Er is dan ook geen verdienpotentieel waaruit de bijdrage aan de kunst in de openbare ruimte wordt gefinancierd.
2. Het is nu nog niet vast te stellen wanneer de fondsenwerving/crowdfunding tot een resultaat komt en wanneer dus de productie van het beeld kan starten.
3. In de begrote budgetten ten behoeve van de voorbereiding op de uitvoering van het Ontwikkelplan Wantij-West en voor de uitvoering van fase 1, is geen budget opgenomen ten behoeve van het kunstwerk Hanneken van Dordt. De nu voorliggende besluiten zouden dus kunnen resulteren in een versobering of vertraging van de uitvoering van onderdelen van het ontwikkelplan of tot een afweging voor aanvullende budget in de toekomst.
4. De jaarlijkse onderhoudskosten worden ingeschat op 20.500 euro per jaar. In welk jaar die gaan lopen is nu nog niet te zeggen. Wel is duidelijk dat er thans geen budgetruimte in de post voor onderhoud van kunst in de openbare ruimte of Wantij-West zit. Over deze kosten zal de gemeenteraad dus te zijner tijd een keuze moeten maken.

Welk (participatie)proces is doorlopen om tot dit voorstel te komen?

-

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

[Raadsvoorstel waarin de ambities en ruimtelijke keuzes in het Ontwikkelplan Wantij-West zijn voorgesteld.](#)

[Motie Zet Hanneken van Dordt op haar sokkel.](#)

Hoe wordt dit betaald?

Bij het vaststellen van het Ontwikkelplan Wantij-West is een financiële indicatie meegegeven voor de realisatie van dit ontwikkelplan. De realisatie van Hanneken van Dordt maakte geen onderdeel uit van die financiële raming. Ook in de daaropvolgende financiële besluitvorming (investeringsbudget en budget voor onderzoeks- en voorbereidingskosten) zoals bij de kadernota 2024, zijn er geen financiële middelen gereserveerd voor de realisatie van Hanneken van Dordt.

De incidentele kosten nu opnemen, de andere kosten worden als 'onzekerheid' (pm) opgenomen in de begroting. In de perspectiefnota is hierover opgenomen "..."

De totale financiële bijdrage aan de totstandkoming van de Hanneken van Dordt zijn:

- € 45.000,- als eenmalige gift ter ondersteuning bij de opstartkosten. Deze gift wordt gefinancierd uit de gebudgetteerde onderzoeks- en voorbereidingskosten voor het uitwerken van het Plan van Aanpak Wantij-West (beschikbaar via Kadernota 2024);
- € 125.000,- op basis van de 'het 1% principe' van de Cultuurnota zodra aantoonbaar het overige benodigde budget via derden is verzameld. Dit bedrag is vooralsnog als "onzekerheid" in de perspectiefnota 2025 opgenomen;

Wat is het vervolg op het raadsbesluit?

De stichting ontvangt van de gemeente nu als een eenmalige gift € 45.000,- ter financiering van de opstartkosten van de fondsenwerving en crowdfunding en de dekking van onderzoekskosten voor het verzamelen van benodigde informatie om een prijsbepaling te kunnen doen voor de staalbouw, sokkel en fundering van Hanneken van Dordt.

De € 125.000,- wordt aan de stichting beschikbaar gesteld zodra de stichting via de sponsoring en crowdfunding het benodigde bedrag voor de productie en plaatsing van het beeld heeft verzameld en de stichting heeft aangegeven wanneer de kosten daadwerkelijk gemaakt gaan worden. Naar verwachting zal er geruime tijd verstrijken (maximaal drie jaar) voordat daadwerkelijk gestart kan worden met de werkzaamheden.

Het beeld komt in de context van de bredere transformatie van Wantij-West naar een waterplein met een stadsstrand, vergroening, een wandelrondje en riviercruisefaciliteiten. In het afgelopen jaar hebben we hier nadere onderzoeken naar verricht. Dit najaar zal uw raad de resultaten daarvan en het plan van aanpak Wantij-West ontvangen.

Het college van Burgemeester en Wethouders

De raad van de gemeente DORDRECHT;

gezien het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van 18 juni 2024 inzake Beschikbaar stellen van een financiële bijdrage voor de Stichting Hanneken van Dordt;

gelet op artikel 36 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad en commissies gemeente Dordrecht; artikel 191, lid 1 van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

de Stichting Hanneken van Dordt te faciliteren in het realiseren van het kunstwerk op Wantij-West door het leveren van een financiële bijdrage van € 45.000,- in de opstartkosten voor hun fundraising, welke bijdrage wordt gedekt uit het begrotingsbudget voor onderzoeks- en voorbereidingskosten Ontwikkelplan Wantij-West;

de bereidheid uit te spreken om het kunstwerk door de gemeente bij voltooiing als cadeau aan de stad te accepteren, in eigendom over te nemen.

de bereidheid uit te spreken om vanuit de gemeente ook eenmalig € 125.000,- bij te dragen in de kosten voor het realiseren van het kunstwerk, indien aantoonbaar voldoende middelen door de stichting via fundraising zijn opgehaald om het kunstwerk te maken en plaatsen;

met deze invulling de motie "Zet Hanneken van Dordt op haar sokkel" als afgehandeld te beschouwen.

Aldus besloten in de vergadering van